

Tórshavn, tann 20. september 2021
J.Nr.: LUM-00- 21/14856-16
(at tilskila í svári)

Niðurstøða viðvíkjandi klagu frá A um klaguviðgerð hjá Almannamálaráðnum av klagu um Familjufyrisitingina í einum máli um samveru

Klagarin hevur í klagu til mín, móttikin 6. august 2021, klagt um, at Almannamálaráðið ikki hevur faktatjekkað allar upplýsingar um málsviðgerðina hjá Familjufyrisitingini í sambandi við klagu hansara til Almannamálaráðið um Familjufyrisitingina. Harumframt bað hann meg eisini meta um øll punkt í klagu síni til mín, dagfest 16. apríl 2021, um málsviðgerð og starvsfólk á Familjufyrisitingini.

Í sambandi við klaguna til mín, dagfest 16. apríl 2021, boðaði eg klagaranum frá, at eg ikki viðgeri klagur um einstøk starvsfólk, men um myndugleikar. Klagarin upplýsti fyri mær, at hann ætlaði at klaga til Almannamálaráðið um starvsfólk á Familjufyrisitingini. Eg metti, at ein klaguviðgerð hjá Almannamálaráðnum av starvsfólki á Familjufyrisitingini væntandi eisini fór at fevna um sjálva málsviðgerðina hjá Familjufyrisitingini. Eg boðaði tí klagaranum frá, at eg ikki gjørði meira við klagu hansara í lýtuni.

Tann 14. juli 2021 sendi klagarin skjøl og klagu til mín av nýggjum, har hann klagði um Almannamálaráðið og Familjufyrisitingina. Samstundis vísti klagarin á klagu sína frá 16. apríl 2021. Tann 16. juli 2021 sendi eg klagaranum teldubræv, har eg vísti á, at tað í viðløgdu skjølunum sást, at Almannamálaráðið í klaguviðgerð síni hevði tikið støðu til málsviðgerðina hjá Familjufyrisitingini, og at tað var niðurstøðuna hjá Almannamálaráðnum, ið eg hevði møguleika at taka upp til viðgerðar. Eg bað tí klagaran um at útgreina, hvat hann klagði um í niðurstøðuni hjá Almannamálaráðnum, soleiðis at eg kundi taka støðu til, um hetta var eitt mál, sum eg antin kundi ella átti at taka upp til viðgerðar. Hesa útgreining sendi klagarin mær í omanfyri nevndu klagu, móttikin 6. august 2021.

Í sambandi við viðgerðina av klaguni, móttikin tann 6. august 2021, havi eg biðið Almannamálaráðið senda mær eina frágreiðing um viðgerðina av klagumálinum um Familjufyrisitingina og skjøluni í málinum.

Tann 27. august 2021 sendi Almannamálaráðið mær umbidnu frágreiðingina saman við skjalayvirliti og øllum skjølunum í málinum. Í skjølunum sæst, at Almannamálaráðið tann 19. mai 2021 kom til ta niðurstøðu, at grundarlag var ikki fyri at finnast at málsviðgerðini hjá Familjufyrisitingini. Tann 31. mai 2021 fekk Almannamálaráðið eina nýggja klagu frá klagaranum um niðurstøðuna hjá Almannamálaráðnum. Eftir at hava viðgjørt hesa klaguna helt Almannamálaráðið fast um, at grundarlag var ikki fyri at finnast at málsviðgerðini hjá Familjufyrisitingini.

Sambært skjølunum í málinum er klagan, klagarin sendi Almannamálaráðnum, tann sama, sum klagarin sendi mær tann 16. apríl 2021. Í klaguni førir klagarin m.a. fram, at starvsfólk hjá Familjufyrisitingini:

- ikki hava hildið § 28 í lov om forældremyndighed og samvær, tí tey hava kallað barn klagarans til barnasamtalu um samveru við pápan, hóast tað kundi væntast at vera til skaða fyri barnið, og at Familjufyrisitingin, sum avleiðing av hesum, ikki hevur hildið Barnarættindasáttmálan hjá ST um at seta barnsins tørv fremst.
- ikki hava hildið góðan fyrisitingarsið, tí klagarin í telefonsamrøðu við starvsfólk á Familjufyrisitingini føldi seg hóttan til at lata barnið fara til barnasamtalu.
- ikki hava hildið notatskylduna sambært innlitslógini, tí notat ikki er skrivað frá telefonsamrøðu millum Familjufyrisitingina og kommunulæknan hjá barninum viðvíkjandi læknafakligari meting, um tað var skaðiligt fyri barnið at fara til barnasamtalu.

Viðvíkjandi góðum fyrisitingarsiði

Almannamálaráðið vísir á í niðurstøðu síni, dagfest 19. mai 2021, at einki bendir á, at Familjufyrisitingin ikki hevur hildið góðan fyrisitingarsið. Hóast klagarin tíverri hevur følt, at starvsfólk á Familjufyrisitingini tóktust hóttandi, so helt Familjufyrisitingin góðan fyrisitingarsið, tá hon kunnaði klagaran um gongdina í málinum og upplýsti um møguligar avleiðingarnar av at nokta børnunum at luttaka í eini barnasamtalu, serliga at tað kundi viðføra rættargangsspell (processuellan skaðavirknað), ella at barnaserkønn kanning varð sett í verk við tí avleiðing, at málsviðgerðin kom at taka longri tíð.

Eg havi ongar viðmerkingar til hetta.

Viðvíkjandi barnasamtalum

Almannamálaráðið vísir í niðurstøðu síni á, at Familjufyrisitingin í fyrsta umfari avvísti at viðgera umsóknina um samveru frá pápanum at børnum klagarans, men at avgerðin varð klagað til Kærunevndina í almanna-, familju- og heilsumálum, sum heimvísti málið. Kærunevndin metti, at Familjufyrisitingin skuldi kanna aktuella trivnaðin hjá børnunum nærri og møguliga útvega barnafakliga kanning, áðrenn avgerð varð tikin um samveru.

Almannamálaráðið vísir á, at sambært lov om forældremyndighed og samvær hevði Familjufyrisitingin skyldu til at geva børnunum móguleika til at bera fram síni sjónarmið, áðrenn nýggj avgerð um samveru varð tikin, og at Familjufyrisitingin sostatt virkaði í samsvari við avgerðina hjá Kærunevndini og høvuðsregluna í § 28 í lov om forældremyndighed og samvær við at bjóða børnunum at koma til eina barnasamtalu, soleiðis at tey kundu bera fram síni sjónarmið. Almannamálaráðið vísir eisini á, at Familjufyrisitingin helt fyrisitingarligu meginregluna um lutfall við metingini, at ein barnasamtala var eitt minni inntriv fyri børnini enn ein drúgv barnaserkøn kanning.

Til hetta skal eg viðmerkja, at eg ikki síggi, at Kærunevndin neyðturviliga hevði álagt antin eina barnasamtalu ella barnaserkøna kanning. Kærunevndin bað um nærri kanning av aktuella trivnaðinum hjá børnunum, skúlagongd og psykologviðgerð og móguliga eina barnaserkøna kanning. Sambært skjalayvirlitinum í málinum hjá Familjufyrisitingini eru m.a. úttalili frá B skúla (skjal 66), umbøn um upplýsingar frá kommunulækna (skjal 67), skriv frá D kommunulækna, viðv. E og F (skjal 69), úttalili frá BVT G (skjal 76) og innanhýsis notat um § 28-samrøðuna (skjal 80). Hesi skjøl vóru sambært dagfestingini í skjalayvirlitinum tøk hjá Familjufyrisitingini, áðrenn Familjufyrisitingin gjørði av at biðja børnini koma til barnasamtalur, men hesi skjøl eru ikki millum tey skjøl, sum Almannamálaráðið hevur sent mær sum tey skjøl, ráðið hevur tikið støðu til klaguna út frá.

Eg dugi tí ikki at síggja, at Almannamálaráðið í klaguviðgerð síni um lutfall hevur mett um, hvørt Familjufyrisitingin hevði tikið hóskandi atlit at upplýsingum og úttalilsum í omanfyri nevndu skjølum, tá Familjufyrisitingin bað børnini koma til barnasamtalur um samveru við pápan.

Viðvíkjandi notatskylduni

Almannamálaráðið vísir í niðurstøðu síni á, at í skjølunum í málinum sæst, at Familjufyrisitingin bæði gjøgnum telefon og skriftliga setti seg í samband við kommunulæknan fyri at fáa váttað, at hann ráddi frá eini barnasamtalu við børnini. Kommunulæknin ráddi frá eini samrøðu við eldra barn klagarans, men kundi ikki á sama hátt grundað, at yngsta barn klagarans ikki skuldi luttaka í eini barnasamtalu. Almannamálaráðið vísir á, at í samsvari við hetta og sambært § 28 í lov om forældremyndighed og samvær, har myndugleikin kann lata vera við at hava eina barnasamtalu, um tað verður hildið at vera til skaða fyri barnið, helt Familjufyrisitingin tí bara fast í at biðja yngra barnið koma til eina barnasamtalu.

Almannamálaráðið vísir á, at eftir lóggávuni hevur Familjufyrisitingin bara skyldu til at skriva niður upplýsingar um veruligu umstøðurnar í einum máli ella uttanhýsis metingar, ið hava týðning fyri avgerðina í málinum. Hetta er tó ikki galdandi, um upplýsingarnar ella metingarnar annars síggjast í skjølunum í málinum.

Almannamálaráðið vísir á, at Familjufyrisitingin hevur gjørt eitt notat aftan á eina telefonsamtalu við klagaran tann 21. apríl 2020, har klagarin upplýsti, at børn hansara ikki komu til barnasamtalu í Familjufyrisitingini, tí læknin ráddi frá tí. Fakliga metingin hjá læknanum av hesum sæst bæði í teldupostasamskifti millum Familjufyrisitingina og læknan, og í skrivi, dagfest 30. apríl 2020, frá læknanum til Familjufyrisitingina.

Almannamálaráðið vísir á, at allir viðkomandi upplýsingar og fakligar metingar, sum eru av týðningi fyri málið, soleiðis eru noterað í málið, og at einki bendir á, at Familjufyrisitingin ikki hevur hildið notatskylduna.

Til hetta skal eg viðmerkja, at sambært journalupplýsingum frá kommunulæknanum hevur hann ringt til Familjufyrisitingina tann 17. apríl 2020. Kommunulæknin vísur í teldubrævi, dagfest 27. apríl 2020, til telefonsamtalu við Familjufyrisitingina, har hann sigur seg hava frámælt at hava barnasamrøðu.

Eg síggi tó einki notat frá hesi telefonsamtalu í skjalayvirlitinum hjá Familjufyrisitingini. Eg síggi heldur ikki í frágreiðingini frá Almannamálaráðnum, at Almannamálaráðið hevur spurt Familjufyrisitingina um, hví einki notat er frá hesi telefonsamtalu. Eisini hevur klagarin upplýst, at telefonsamband hevur verið millum Familjufyrisitingina og kommunulæknan tann 20. apríl 2020.

Samantikið dugi eg ikki at síggja, at Almannamálaráðið í klaguviðgerð síni hevur mett um, hvørt Familjufyrisitingin hevði tikið atlit at upplýsingum og úttalilsum í omanfyri nevndu skjølum, og um hetta, saman við møguligum vantandi notatum frá telefonsamrøðum við kommunulæknan, kundi ført til eina aðra meting av avgerðini hjá Familjufyrisitingini um at kalla inn til barnasamtalu.

Eg fari tí at biðja Almannamálaráðið taka klaguviðgerðina av málsviðgerðini hjá Familjufyrisitingini viðvíkjandi omanfyri nevnda upp aftur og lata meg frætta, hvat víðari hendir í málinum.

Klagarin hevur í teldubrævi til mín, dagfest 6. september 2021, skrivað, at hann ynskir, at klaga hansara eisini verður viðgjörd av Barnanna umboðsmanni. Eg skal upplýsa, at eg bæði eri Løgtingsins umboðsmaður og Barnanna umboðsmaður, og at mál, sum viðvíkja børnum, eisini verða viðgjörd út frá við einum barnarættarligum sjónarhorni.

Hanna Vang
Løgtingsins umboðsmaður